

- рамки кваліфікацій” № 1341 від 23 листопада 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
2. <http://zakon1.rada.gov.ua>
 3. Моїсеєва Т. Виші на фініші / Т. Моїсеєва, Л. Партоленко // Урядовий кур’єр. – 2012. – № 138 від 3 серпня.
 4. <http://news.finance.ua/ua//1/2012/08/29/286557/printable>
 5. Моїсеєва Т. Гарвард для нас не авторитет / Т. Моїсеєва // Урядовий кур’єр. – 2012. – № 138 від 20 липня.
 6. Вісті з національної академії педагогічних наук України // Вища освіта України. – 2011. – № 4. – С. 121.
 7. Зверяков М. Особливості формування магістерських програм наукового і професійного спрямування з урахуванням вимог бізнес-середовища / М. Зверяков, А. Ковальов, Т. Кублікова // Вища школа. – 2011. – № 4. – С. 23– 33.
 8. Зіньковський Ю. Вища освіта у Вітчизняних системах навчання та економіки / Ю. Зіньковський // Вища школа. – 2011. – № 9. – С. 16– 26.
 9. Проценко. О. Навчальний процес: проблеми та досвід їх вирішення / О. Проценко, О. Русєва // Вища школа. – 2011. – № 4. – С. 34– 41.
 10. Зіньковський Ю. Камені спотикання вітчизняної вищої освіти / Ю. Зіньковський // Вища школа. – 2011. – № 3. – С. 7– 18.

УДК 657

Задорожний З.-М.В.,
д.е.н., професор, проректор з наукової роботи,
Тернопільський національний економічний університет

ШЛЯХИ РЕФОРМУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ СИСТЕМИ ОБЛІКУ

Глобалізація світової економіки, євроінтеграційні процеси в Україні, залучення іноземних інвестицій у національну економіку вимагають подальшого реформування системи бухгалтерського обліку, забезпечення її відповідності міжнародним стандартам. Слід зазначити, що процес цього реформування триває вже більше 20 років. Розпочався він з набуття чинності Указу Президента України №303 від 23.05.1992 «Про перехід України до загальноприйнятої у міжнародній практиці системи обліку і статистики». 28 жовтня 1998 р. постановою Кабінету Міністрів України була затверджена програма реформування системи бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів.

Після проведення реформування вітчизняного обліку у 2000 р. шляхом прийняття Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку та

нового Плану рахунків 24 жовтня 2007 р. розпорядженням Кабінету Міністрів України № 911-р була схвалена Стратегія застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні, а Постановою цього ж органу від 16.01.2007 р. №34 - Стратегія модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007-2015 рр [1,2]. Аналіз названих нормативних документів теж свідчить про те, що не всі пункти завдань, які зазначені в них, виконані на сьогоднішній день. Метою вищезазначених стратегій є удосконалення системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні з урахуванням вимог міжнародних стандартів та законодавства Європейського Союзу. У них чітко прописані їхні завдання та напрями реалізації, окремі пункти яких, на жаль, до цих пір не виконані. Слід зазначити, що нині в науковій літературі можна зустріти різні точки зору на шляхи реалізації названих стратегій та реформування вітчизняної системи обліку. Одна група науковців виступає за відміну національних стандартів з обліку і повну їх заміну міжнародними, інша навпаки є противником міжнародних стандартів, оскільки, на їх думку, останні не враховують національних особливостей. Різняться думки вітчизняних науковців і щодо шляхів узгодження вимог бухгалтерського обліку і податкового законодавства.

На наш погляд, вести облік за міжнародними стандартами повинні тільки ті підприємства, фінансова звітність яких оприлюднюється. Щодо інших підприємств, то немає потреби переходити їм на міжнародні стандарти обліку. Зміни, які були внесені до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» з цього питання (ст. 12¹), на нашу думку, є цілком обґрунтованими.

Як вірно зазначає Л.В. Нападовська, в такому вигляді, в якому існує на сьогодні вітчизняна система бухгалтерського обліку, вона не в змозі задовольняти потреби як внутрішніх так і зовнішніх користувачів [3, с. 3-4] Автор чітко окреслила напрями реформування цієї системи, з якими можна повністю погодитися. Особливо це стосується вдосконалення нормативно-правових актів, які регулюють методологічні засади фінансового та податкового обліку і гармонізацію облікових систем. Після набуття чинності Податкового кодексу України з 1.04.2011 р. в частині оподаткування прибутку значно скоротилися відмінності між бухгалтерським та податковим обліком щодо методики визначення витрат та доходів підприємства. Однак окремі розбіжності між названими видами обліку все ж таки залишилися. Для вирішення цього питання, на нашу думку, потрібно внести певні зміни до Податкового кодексу, а також прийняти методичні рекомендації з обліку податкових різниць.

Одним із невирішених завдань Стратегії застосування міжнародних стандартів є недостатня підготовка кадрів з підвищення їх знань з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Думається, тут

більш активно для вирішення цієї проблеми повинні долучитися вищі навчальні заклади економічного профілю, які могли б проводити спеціальні курси, семінари з вивчення міжнародних стандартів практикуючими бухгалтерами.

На сьогодні досить актуальними є питання удосконалення теорії та методології бухгалтерського обліку. Хоча останнім часом захищено низку докторських дисертацій з цих питань, водночас, на нашу думку, їх все ж таки недостатньо.

Подальшого розвитку потребують напрацювання з питань автоматизації бухгалтерського обліку, розробки нових систем інформаційного забезпечення працівників менеджменту та власників підприємств щодо ефективності діяльності суб'єктів господарювання та їх структурних підрозділів.

Всі вищезазначені пропозиції повинні, на нашу думку, прискорити процес реформування вітчизняної системи обліку з метою її відповідності сучасним вимогам внутрішніх та зовнішніх користувачів.

Література:

1. Спільний лист Національного банку України, Міністерства фінансів України та Державної служби статистики від 07.12.2011 № 12-208/175 7-14830, №31-08410-06-5/30523, № 04/4-07/702 «Про застосування міжнародних стандартів фінансової звітності». [Електронний ресурс]. -Режим доступу: <http://minfin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/id=293538>.

2. Про схвалення Стратегії застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні: Розпорядження КМУ від 24.10.2007 № 911-р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/911-2007-%D1%80>.

3. Нападовська Л.В. Удосконалення системи бухгалтерського обліку в Україні // Бухгалтерський облік і аудит. - 2012. - № 6. - С. 3-7.

4. Про затвердження Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007-2015 роки: Постанова КМУ від 16.01.2007 № 34. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/911-2007-%D1%80>.

5. Голов С.Ф. Стан наукових досліджень з бухгалтерського обліку в Україні: деякі спостереження // Бухгалтерський облік і аудит. - 2012. - №7. - С. 3-9.

6. Легенчук С. Місце практики в бухгалтерському обліку: нове бачення // Бухгалтерський облік і аудит. - 2012. - №6. - С.8.

7. Трофимова Л.Б. Эволюционные этапы становления финансовой отчетности в Российской Федерации // Международный бухгалтерский учет. 2012. - №39 (237). - С. 14-23.